

ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ КИТАЮ

**КОЗАК Анастасія, здобувач вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: досліджено процес глобалізації, що впливає на державну політику Китаю його розвиток і майбутній потенціал.

Ключові слова: глобалізація, політичні процеси, економіка, Світова організація торгівлі.

Глобалізація має значний вплив на політичні процеси в світі. Вона сприяє інтеграції країн, зміцненню міжнародних відносин та формуванню нових політичних і економічних структур. Однак глобалізація також виклика посилення нерівності, загрозу національному суверенітету та виникнення нових форм конфліктів.

Дослідженням поняття «глобалізація» займалися такі вітчизняні політологи як: Л.С. Бляхман, Д.Г. Видрін та Ю. Яковць. Леонід Бляхман вважав, що глобалізація у світовій економіці є дискусійною темою, що підтверджується численними публікаціями, він визначає «глобалізацію» - як процес формування єдиного світового ринку, який охоплює товари, послуги, фінансові ресурси, технології, інтелектуальну власність та робочу силу, з інформаційною основою[1].

Прихильники комплексного підходу до глобалізації визначають її як «комплексну глобалізацію», що вплинула на всі сфери життя завдяки розвитку засобів зв'язку. Глобалізація розглядається як взаємодія інформаційних технологій і світової економіки. В. Андерсон підкреслює зменшення ролі ідеології, перехід до глобального відкритого суспільства та формування єдиного світу під впливом цих процесів[2].

Глобалізація є об'єктивним процесом реструктуризації міжнародного простору, що характеризується створенням цілісної глобальної економіки та інституціонально-правовим оформленням цієї цілісності. Вона передбачає взаємодію локальних спільнот, інститутів, національних держав та міжнародних об'єднань, що веде до формування системи глобального

управління. У сучасних довідниках концепт глобалізації розглядається як спільне існування та взаємодія різних акторів на міжнародній арені, що перетворює світ на простір глобальної взаємодії[1].

Китайські політологи та економісти підкреслюють важливість глобалізації в міжнародних процесах, акцентуючи на специфічному аспекті розвитку Китаю — китайському глобальному регіоналізмі. Прискорений економічний і науково-технологічний прогрес Китаю дозволяє розглядати його як ключову підсистему міжнародних відносин. Західні аналітики прогнозують, що Китай стане великою регіональною державою в середньостроковій перспективі, а в довгостроковій — глобальним центром сили. Водночас китайські експерти вважають, що досягнення статусу середньорозвиненої країни можливе лише до 2050 року.

Китайські вчені підходять до глобалізації, розділяючи політику та економіку, і використовують прагматичний підхід, характерний для нових індустріальних країн. Вони оцінюють глобалізацію через аналіз світових економічних тенденцій, доповнюючи його вивченням взаємозв'язків соціалізму з китайською специфікою та глобальною економікою.

Китайські науковці акцентують увагу на особливостях глобалізації у відносинах Північ–Південь. Професор Лю Кан зазначає, що "китайський виклик глобалізації" проявляється у двох аспектах: виклику глобальному капіталізму та новому світовому порядку[2].

Незважаючи на негативні аспекти глобалізації, дослідники підкреслюють її позитивні сторони, зокрема можливість для країн, що розвиваються, модернізувати економіку, отримувати нові технології та брати участь у міжнародних відносинах. Вступ Китаю до Світової організації торгівлі (СОТ) у 2001 році став важливим кроком у реалізації цих можливостей. Після приєднання до СОТ Китай змінив свою економічну політику з протекціонізму на «відкритий регіоналізм» та лібералізацію торгівлі. Пекін прагне стати природним центром тяжіння в Азійсько-Тихоокеанському регіоні завдяки своїм географічним перевагам та великому внутрішньому ринку. Відтак, активна

участь Китаю в міжнародних економічних відносинах є необхідною для нормального розвитку глобалізаційних процесів, які набувають все більшого «китайського» характеру[3].

Суб'єктивне ставлення до глобалізації варіюється залежно від рівня економічного розвитку країн, а не лише від їх цивілізаційної належності. У розвинених країнах Заходу та неоіндустріальних країнах Сходу існує чимало критиків глобалізації, тоді як у країнах, що розвиваються, багато прихильників вважають її можливістю для економічного зростання та модернізації. Таким чином, оцінка глобалізації є суб'єктивною і залежить від конкретних обставин у кожній країні.

Сучасна глобалізація має як об'єктивні, так і суб'єктивні аспекти, проявляючись через процеси інтернаціоналізації та регіональної інтеграції на двох рівнях: стихійно-ринковому та міждержавному. Держави, створюючи міждержавні організації, намагаються регулювати ці процеси на наддержавному рівні. Зазначається, що побоювання щодо глобалізації можуть свідчити про недостатнє регулювання з боку держав, що часто є наслідком суб'єктивних факторів.

Література:

3. Глобалізація: теоретика-методологічні аспекти
URL:https://ru.osvita.ua/vnz/reports/gov_reg/18375/ (дата звернення: 20.09.2024).

4. Політологічні аспекти глобалізації URL: <https://social-science.uu.edu.ua/article/998> (дата звернення: 20.09.2024).

5. Огляд торговельної політики китайської народної республіки
URL:<https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=3d18eb02-0cd5-4a37-bdd5-7cd2cf9dcf1d&title> (дата звернення: 20.09.2024).

Abstract: the process of globalization, which affects the state policy of China, its development and future potential, is studied.

Keywords: globalization, political processes, economy.

*Науковий керівник – ДОВГАЛЬ Олена,
доктор економічних наук, професор
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*